

Representantforslag 121 S

(2015–2016)

fra stortingsrepresentantene Karin Andersen og Audun Lysbakken

Dokument 8:121 S (2015–2016)

Representantforslag fra stortingsrepresentantene Karin Andersen og Audun Lysbakken om å lukke gjeldsfeller

Til Stortinget

Bakgrunn

Mulighet til å ta opp lån, både kortsiktig og langsiktig, er svært viktig for enkeltmennesker, for næringslivet og for samfunnet. Imidlertid er detfor mange som tar opp lån de ikke makter å håndtere, og det kan bli en personlig katastrofe for den enkelte.

Det er et meget viktig hensyn at regelverk rundt gjeld også sikrer at flest mulig klarer å betjene sin gjeld og betale tilbake lånte midler, og at ikke betingelser som settes gjør det umulig.

Norge har skyhøye renter på forbruks- og kredittkortlån. De som låner ut uten sikkerhet og tilbyr kreditt, tjener mye på å kaste lån etter folk som egentlig ikke har råd, uten begrensninger for hvor høye renter de kan ta. Utsiktene til svært lave renter i lang tid øker bekymringen for at den høye gjeldsbelastningen som har bygget seg opp i norske husholdninger gjennom mange år, vil kunne fortsette å stige. Dette er ikke bare en belastning for den enkelte som sitter med uhåndterbar gjeld, det er også et stort samfunnsproblem med for store låneopptak av folk som har vanskelig for å betjene det. Kreditorer som låner ut uten sikkerhet, må pålegges større ansvar, og rentegevinsten må begrenses.

På oppdrag fra Sosialistisk Venstrepartis stortingsgruppe har Stortingets utredningsseksjon funnet fram informasjon som kan bidra til å belyse fakta når det gjelder gjeld. Tall fra den rapporten følger som vedlegg.

Det er ikke mulig å hindre at folk havner i gjeldsfellen med kun ett tiltak. Det fremmes derfor flere forslag som må ses i sammenheng.

Innføring av rentetak

Det er i dag ingen begrensning på hvor høye renter en kreditor kan kreve. Rentene som tas for usikret gjeld er derfor høye og uten mulighet for kontroll. De står fritt til å øke rentene avhengig av hvordan de vurderer debitor. I praksis medfører dette at de med dårligst betalingsevne får høyest renter. For mange gjør dette lånene uhåndterlige. Innføringen av et rentetak kan være med på å senke interessen for å tilby usikret lån til folk som ikke har betalingsevne.

Det er innført rentetak på lån og kreditt i mange land i verden, herunder i 14 europeiske land. Den svenske regjeringen har satt i gang en utredning som blant annet skal se på om det bør innføres rentetak med mer i Sverige. Denne utredningen skal være ferdig senest i september 2016. Det finnes ifølge Verdensbanken lite forskningsresultater på effektene av et slikt rentetak. Verdensbanken har gitt anbefalinger til hvordan et rentetak kan utformes dersom det besluttes å innføre dette. Et rentetak bør være knyttet til lån uten krav om sikkerhet (forbrukslån/kredittlån m.v.), og rentetaket bør differensieres etter lånets størrelse og løpetid og inneholde alle kostnader ved et lån. De fremhever også at rentetaket ikke kan settes for lavt fordi det da vil gjøre terskelen for å gi lån for høy og presse låntakere over i det illegale markedet, men det bør heller ikke settes for høyt dersom det skal ha en virkning. Det bør derfor utredes ulike modeller for rentetak.

Offentlig gjeldsregister

Bankene har i dag en plikt til å fraråde lånopptak der de vurderer debitor til å ikke ha betalingsevne.

For at denne frarådingsplikten skal være reell, må det være mulig å finne en korrekt gjeldsoversikt på gjelden til dem som søker lån. Infrastrukturen ligger klar, og Statens innkrevingsentral (SI) i Mo i Rana er en naturlig aktør for å opprette et slikt register.

I dag får ikke banker tilgang til opplysninger om privatpersoners eksisterende gjeld, annet enn det kunden selv oppgir om sine økonomiske forhold. Dette må endres, slik at de som gir kreditt kan få tilgang på søkerens eksisterende gjeld hos andre banker og kredittyttere. Registeret vil omfatte kreditter som ikke er sikret ved registrert panterett, som for eksempel kredittkort.

En ytterligere fordel ved et nasjonalt gjeldsregister er at det vil gjøre det mye enklere for privatpersoner å få oversikt over sin egen gjeld. I dag er dette en tidkrevende og vanskelig prosess hvor man må kontakte mange ulike instanser. Et gjeldsregister vil derfor gjøre det mulig for mange som allerede har havnet i gjeldsproblemer, å komme seg videre og få oversikt over sin egen økonomiske situasjon. I tillegg vil dette være arbeidsbesparende for de kommunale gjeldsrådgiverne.

SI har i dag ansvaret for å registrere og formidle opplysninger og utleggsforretninger fra alle namsmyndigheter i Norge gjennom Utleggsdatabasen. I tillegg til slike opplysninger vil registrering og videreformidling av informasjon om enkeltpersoners kreditt gi et godt grunnlag for en kredittvurdering. Et offentlig gjeldsregister har vært utredet tidligere, og det har også vært fremmet sak for Stortinget om dette tidligere, men forslaget ble trukket etter stortingsvalget i 2013.

Egen-inkasso ved usikret gjeld

For å begrense omfanget av usikrete lån og kreditt, må det gjøres mindre fordelaktig å gi denne typen lån. Det bør derfor utredes om det bør settes som vilkår at usikrede lån kun kan inndrives ved hjelp av såkalt «egen-inkasso», altså at kreditor må drive innkrevingen og inkassovirksomheten selv.

I dag setter utlånerne ofte bort innkrevingen eller selger kravene til inkassoselskaper. Disse krever gebyrer og høye renter, som kreves erstattet av skyldneren. Inkassosalærene er høye, de fleste tar høyeste mulig salær, og kan føre til at småbeløp blir uhåndterlige. Å begrense muligheten til å bruke eksterne inkassoselskaper ved innkreving av usikret lån og kreditt kan føre til lavere gebyrer og belastning for dem som har uhåndterlig gjeld. Dette gjør at de som låner ut penger får et større ansvar.

Rettsgebyr

I dag utgjør rettsgebyret en betydelig del av kostnadene som påløper ved mislighold av betalingsforpliktelse. Ved begjæring om utlegg er det skyldneren som må bære kostnadene. For å forhindre at retts-

gebyr akkumuleres på skyldnerens regning kan det være et virkemiddel at kreditor må dekke gebyrene ved en utleggsforretning eller tvangssalg. Dette vil forebygge at det begjæres utlegg der det klart ikke vil føre frem. Et annet alternativ kan være å redusere rettsgebyret ved utleggsforretninger og tvangssalg slik at ikke rettsgebyrene utgjør det største hinderet for at en person skal kunne komme seg på fote igjen.

Nye forkynnesregler for Forlikrådet

Det stilles strenge krav til domstolene og hvordan de kommuniserer med partene i en tvist. Reglene begrunnes av hensyn til kontradiksjon og rettssikkerhet. Forlikrådene er unntatt disse reglene. Informasjon om den rettslige prosessen kan sendes med ordinær post uten mottakskvittering.

Flere av dem som har problemer med gjeld, har ofte ikke mulighet til å sjekke posten, eller de har rett og slett sluttet å sjekke posten ofte av psykiske årsaker. Dette innebærer at svært mange ikke møter til forlikrådets behandling, og får en fraværavgjørelse mot seg. For å anke denne avgjørelsen dersom den er feil, må det tas ut stevning for tingretten med tilhørende rettsgebyr. Dersom forlikrådet underlegges strengere krav til forkynning, vil det kunne føre til færre gale avgjørelser og at de det gjelder blir oppmerksomme på saken før de får en fraværavgjørelse mot seg.

Kommunal gjeldsrådgivning

Kommunen har gjennom sosialhjelpsloven plikt til å drive veiledning, herunder økonomisk rådgivning. Fremveksten av seriøse, men også i stor grad useriøse, private gjeldsrådgivere tyder på at det er et stort underskudd på kvalifisert og tilstrekkelig hjelp hos Nav for dem som trenger økonomisk hjelp.

Kommunal gjeldsrådgivning og frivillige ordninger må ha kapasitet og kompetanse og kunne bistå folk i kampen mot profesjonelle kreditorer, og gi hjelp til å organisere den økonomiske situasjonen hos den enkelte. Det er også viktig at de har mulighet til å følge opp de som trenger hjelp over en lengre periode. Spesielt viktig er det at de som er i gjeldsordning får hjelp slik at den overholdes.

Regjeringen må styrke kompetansen og kapasiteten i kommunene til gjeldsrådgivning, og de må komme tilbake til Stortinget med en rapport om dekningsgraden kommunene har på gjeldsrådgivning, hvor lang ventetid det er og hvilken kompetanse det er blant rådgiverne. En innføring av et offentlig gjeldsregister vil også virke veldig arbeidsbesparende for kommunale økonomiske rådgivere.

Salg av fordringer

Etter gjeldende rett er den klare hovedregelen at fordringer fritt kan overdras. Adgangen til fri over-

dragelse kan likevel være avskåret eller innskrenket ved lov eller avtale. Et eksempel er finansavtaleloven § 45 som sier at lånefordringer kan overdras til finansinstitusjoner og lignende institusjoner, og at fordringen også kan overdras til andre dersom låntakeren samtykker i dette. Dette skaper et marked for kjøp og salg av forbruksgjeld, hvor hensynet til utlånerens profitt går foran hensynet til forbrukeren. Det bør derfor utredes en mulighet for å begrense salg av fordringer for usikret forbruksgjeld, der låntaker er forbruker.

Useriøse tilbud av kreditt

I dag benyttes rabatter for å lokke folk til å ta opp kreditt. Det er mange selskaper som tilbyr rabatt på varer og tjenester om det for eksempel betales med et spesifikt kredittkort. Det er ønskelig å fjerne insentivet til å bruke lånte penger ved innkjøp. Dette kan gjøres ved å forby koblingen mellom rabatt på kjøp av varer og tjenester og bruk av kreditt. Et slikt forbud bør derfor utredes.

Selv om skadevirkningen av utstrakt bruk av usikrede lån er kjent, er det likevel et massivt press på forbrukeren for å ta opp slike lån. Det reklameres for forbrukslån og kreditt i alle medier. Vilårene for lånene står i liten skrift, og gjemmes bak glansede bilder av det lånene kan brukes på. I januar 2016 kritiserte kunnskapsminister Thorbjørn Røe Isaksen reklame for kredittkort til studenter, og uttalte:

«Bankene bør gå i seg selv og se på hvordan de markedsfører kredittkort».

Forbrukerombudet har sendt brev til Barne- og likestillingsministeren om muligheten for å stramme inn på reklamemulighetene, for eksempel for å få kredittkort raskt. Det bør utredes en mulighet for å forby slik reklame, eventuelt at det strammes inn i tråd med Forbrukerombudets forslag.

I dag kan svært mange ulike finansinstitusjoner tilby usikret kreditt til forbrukere, og flere har spesialisert seg på denne typen tjenester. Selv om de er underlagt finanstillingsmyndighetene, bør det utredes om det bør stilles strengere krav til de institusjonene som kun tilbyr usikret kreditt til forbrukere. Et eksempel kan være at de som gir tilbud om lån også må kunne tilby normale banktjenester.

Tilgang på finansielle tjenester

Selv om det er viktig å begrense bruken av usikret gjeld i den store befolkningen, er det også viktig å sørge for at alle innbyggerne har tilgang på finansielle tjenester. Ifølge en rapport fra Verdensbanken er det beregnet at 84 pst. av Norges voksne befolkning har tilgang til finansielle tjenester. Dette kan føre til mer bruk av lån i det som kalles «gråmarkedet», og at enkelte ikke vil ha tilgang på de samme tjenestene

som øvrig befolkning, slik som betalingstjenester som for eksempel bankkort, tilgang på kreditt, forsikring og mulighet til å ta opp lovlige lån.

Fanger i norske fengsler har som regel ikke tilgang til nettbank og bank-ID, og er derfor avskåret fra bruk av finansielle tjenester. Statsløse, eller andre papirløse, som ikke får opphold i Norge, men som ikke kan returneres, har ikke formell tilgang i det hele tatt. Det vil også i stor grad gjelde de som har for lav inntekt til å kunne ta opp lån, eller de som har betalingsanmerkninger og for eksempel får tilgang til forsikring. Dette må ses i sammenheng med de nødvendige tiltakene for å begrense gjeldsfeller.

Forslag

På denne bakgrunn fremmes følgende

f o r s l a g :

1. Stortinget ber regjeringen utrede muligheten til å innføre rentetak, slik 14 EU-land har gjort.
2. Stortinget ber regjeringen opprette et offentlig gjeldsregister.
3. Stortinget ber regjeringen utrede muligheten for å begrense bruken av eksterne inkassatorer ved innkreving av usikret gjeld.
4. Stortinget ber regjeringen utrede muligheten for at kreditor må dekke rettsgebyr ved inndrivning av usikret gjeld, effektene av å halvere rettsgebyret ved utleggsforretninger og tvangssalg og muligheten for å begrense anledningen til å kreve tidligere rettsgebyr ved ny utleggsbegjæring.
5. Stortinget ber regjeringen foreslå endringer i domstolloven § 163 a første ledd slik at forliksrådet underlegges de samme regler for forkynnelse som de øvrige domstolene.
6. Stortinget ber regjeringen sørge for at kommunal gjeldsrådgivning og frivillige ordninger har tilstrekkelig kapasitet til å gi råd til dem som trenger hjelp innen rimelig tid, og at de har tilstrekkelig kompetanse til å kunne bistå folk som har gjeldsproblemer i møte med profesjonelle kreditorer. Stortinget ber regjeringen i løpet av to år komme tilbake til Stortinget med en rapport over dekningsgrad for gjeldsrådgivere, ventetiden for å få time hos en gjeldsrådgiver og hvilken kompetanse gjeldsrådgiverne har.
7. Stortinget ber regjeringen utrede muligheten til å gi en begrensning, eller forby mulighetene, til å koble rabatter på varer og tjenester direkte til bruk av kredittjenester.
8. Stortinget ber regjeringen utrede muligheten for å stramme inn eller forby reklame for usikret kreditt.
9. Stortinget ber regjeringen utrede muligheten for

å forby salg av forfalte fordringer hvor forbruker er debitor.

10. Stortinget ber regjeringen utrede muligheten til at alle som oppholder seg i Norge, får tilgang på finansielle tjenester slik som betalingstjenester,

bankkonto, muligheten til å bedrive konsumutjevning og kredittkort.

11. Stortinget ber regjeringen utrede muligheten for å stille strengere krav til hvilke finansinstitusjoner som kan tilby låneopptak uten sikkerhet til forbrukere.

17. juni 2016

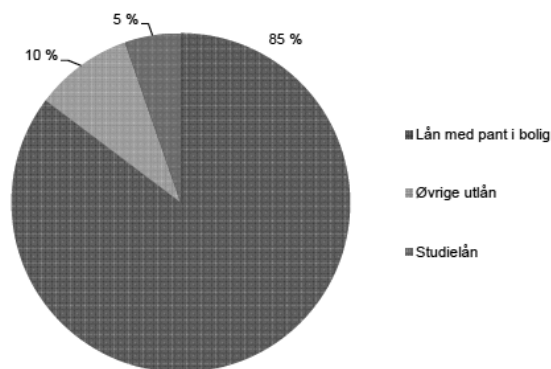
INNHold

1. HUSHOLDNINGENES GJELD	1
2. LÅN UTEN SIKKERHET	2
3. STATISTIKK FOR INKASSO	3
3.1 INKASSOFORETAKENES RAPPORTERING TIL FINANSTILSYNET	3
3.2 STATENS INNKREVINGSENTRAL	4
4. TVANGSSALG AV FAST EIENDOM	5
5. UTVIKLINGEN I ANTALL SAKER OM GJELDSORDNING	7
6. INKASSOSALÆR	8

1. HUSHOLDNINGENES GJELD

Husholdningenes gjeld består i hovedsak av utlån fra banker og kredittforetak med pant i bolig.

Figur: Utlån i K2¹ – husholdninger etter sikkerhet/type

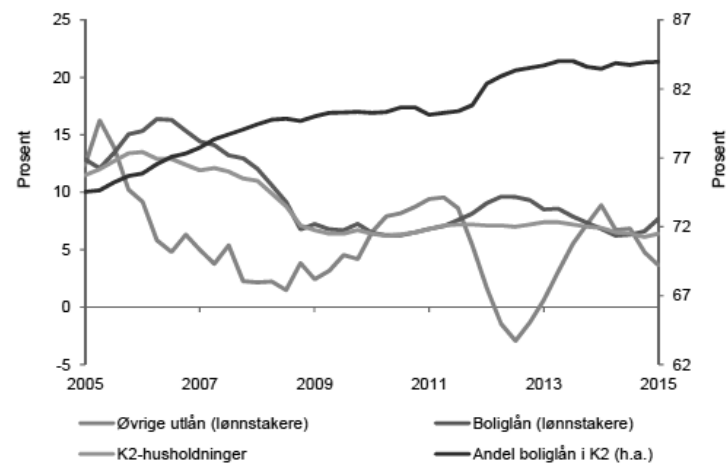

Kilder: Statistisk sentralbyrå og Finanstilsynet

¹ K2 er en indikator for publikums innenlandske bruttogjeld.

Figuren nedenfor viser veksten i boliglån og øvrige lån 2005–2015. De siste 7-8 årene har veksten i husholdningenes boliglån vært høyere enn vekst husholdningenes øvrige lån.

Figur: Vekst i K2, boliglån og øvrige lån, tolv månedersvekst

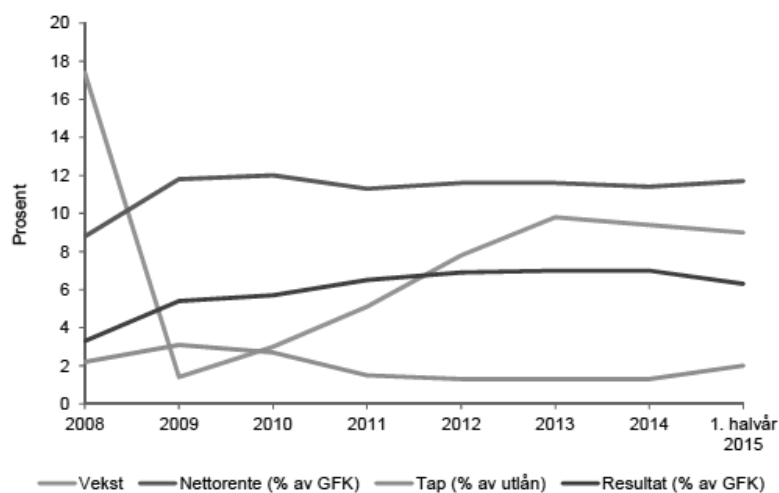
Kilder: Statistisk sentralbyrå og Finanstilsynet

Les om gjeld i Meld. St. 29 (2015–2016) Finansmarkedsmeldingen. Avsnitt 2.3.3.1 omhandler gjeldsvekst i husholdningene, herunder gjeldsopptak og mislighold for forbrukslån.

2. LÅN UTEN SIKKERHET

Norske husholdningers lån er i stor grad med pant i bolig, mens noe er lån med sikkerhet i fritidsbolig og kjøretøy mv. samt studielån. Omfanget av forbrukslån uten sikkerhet er forholdsvis lite, og utgjorde om lag 3 prosent av husholdningenes samlede lån ved utgangen av første halvår 2015. Les mer i rapporten Finansielle utviklingstrekk 2015 fra Finanstilsynet.

Figur: Utviklingen i forbrukslån

Kilde: Finanstilsynet

3. STATISTIKK FOR INKASSO

3.1 Inkassoforetakenes rapportering til Finanstilsynet

Inkassoforetakene er underlagt halvårlig rapporteringsplikt til Finanstilsynet. Et utvalg av de innrapporterte tallene om inkassovirksomheten fremgår av tabellen nedenfor.² Tabellen er tilgjengelig på Excel-format her: [Utdrag fra rapporteringen 2010–2015](#)

Finanstilsynet presiserer at tallene for fremmedinkasso ikke viser totale tall for hva som er til inndrivelse i Norge. Inndrivning av egne krav (egeninkasso), og kravene som inndrives av Statens innkrevingsentral (se neste avsnitt) og advokaters inkassovirksomhet, inngår ikke i tallmaterialet.

² <http://www.finanstilsynet.no/no/Inkasso/Informasjon/Statistikk/>

Tabell: Statistikk for inkasso

Antall mottatte inkassosaker						
Periode/år	2010	2011	2012	2013	2014	2015
1. halvår	2 826 127	2 970 120	3 089 628	3 354 180	3 826 801	3 902 845
2. halvår	2 346 483	2 646 012	2 797 801	3 358 664	3 227 361	3 560 166
Sum for året	5 172 610	5 616 132	5 887 429	6 712 844	7 054 162	7 463 011
Antall avsluttede inkassosaker						
Periode/år	2010	2011	2012	2013	2014	2015
1. halvår	2 586 818	2 881 013	3 007 649	3 186 869	3 683 392	3 663 290
2. halvår	2 316 289	2 702 545	2 831 858	3 088 738	3 064 911	3 470 861
Sum for året	4 903 107	5 583 558	5 839 507	6 275 607	6 748 303	7 134 151
Mottatte inkassosaker i forhold til avsluttede inkassosaker før utsendelse av betalingsoppfordring						
1. halvår/år	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Mottatte inkassosaker	2 826 127	2 970 120	3 089 628	3 354 180	3 826 801	3 902 845
Avsluttede inkassosaker før utsendelse av betalingsoppfordring	800 400	984 000	1 038 000	1 108 600	1 442 202	1 382 847
Innkomne inkassosaker hvor betalingsoppfordring er sendt	2 025 727	1 986 120	2 051 628	2 245 580	2 384 599	2 519 998
2. halvår/år	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Mottatte inkassosaker	5 172 610	5 616 132	5 887 429	6 712 844	7 054 162	7 463 011
Avsluttede inkassosaker før utsendelse av betalingsoppfordring	1 365 000	1 795 000	1 944 000	2 217 316	2 387 582	2 652 704
Innkomne inkassosaker hvor betalingsoppfordring er sendt	3 807 610	3 821 132	3 943 429	4 495 528	4 666 580	4 810 307
Antall inkassosaker under utførelse						
Periode/år	2010	2011	2012	2013	2014	2015
1. halvår	3 460 332	3 496 109	3 544 405	3 704 380	4 150 188	4 341 830
2. halvår	3 333 823	3 404 663	3 510 083	3 942 706	4 320 661	4 489 621
Fordringsmasse til inndriving i forhold til hovedstol (opprinnelig gjeld) i millioner kroner						
1. halvår/år	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Fordringsmasse til inndriving	64 392,20	64 041,50	64 896,70	66 801,00	69 541,30	70 553,90
Hovedstol	39 731,20	39 254,80	39 513,90	40 415,20	41 790,80	41 838,40
2. halvår/år	2 010	2 011	2 012	2 013	2 014	2 015
Fordringsmasse til inndriving	63 215,70	63 184,70	64 519,10	68 307,30	69 172,80	72 268,30
Hovedstol	38 094,70	38 411,30	38 937,70	40 704,00	41 798,50	42 774,80
Sum innkasserte midler (i millioner kroner)						
Periode/år	2010	2011	2012	2013	2014	2015
1. halvår	10 653,10	11 476,00	11 238,70	11 963,60	13 640,80	14 010,20
2. halvår	10 066,70	9 795,10	10 704,30	11 688,30	12 181,80	13 586,90
Sum for året	20 719,80	21 271,10	21 943,00	23 651,90	25 822,60	27 597,10

Kilde: Finanstilsynet

3.2 Statens innkrevingsentral

Tabellen nedenfor er hentet fra nettsidene til Statens innkrevingsentral:

<https://www.sismo.no/no/pub/si/presse-og-nyheter/statistikk>

Tabell: Statistikk fra Statens innkrevingsentral

Beløp i millioner kroner:

	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Driftsutgifter:	237	257	254	267	273	311	314
Inntekt til staten:	2305	2626	2551	2433	2699	2714	2949
Totalt innkrevd:	2930	3294	3238	3197	3482	3785	3779

Antall saker i hele tusen:

	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Antall saker:	959	1135	1193	1180	1211	1191	1207
Bøter m.v.:	342	351	331	307	330	316	317
Erstatninger:	6	6	5	5	5	5	5
Misligholdte studielån:	24	24	25	27	25	22	24
Rettsgebyr:	205	372	372	429	421	413	421
Andre gebyr/avgifter:	381	382	460	411	430	438	440

4. TVANGSSALG AV BOLIG

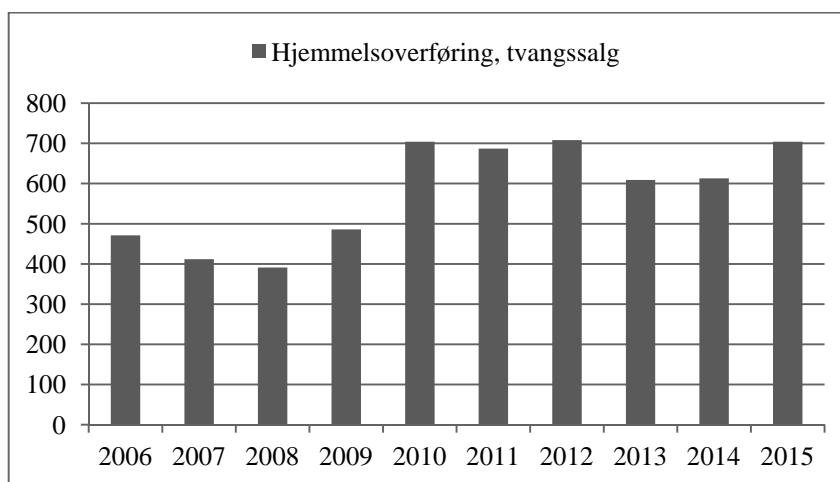
SSB har statistikk over omsetning av fast eiendom. Nedenfor viser vi tall for hjemmelsoverføring ved tvangssalg av *boligeiendom med bygning* 2006–2015. I statistikkbanken er det imidlertid mulig å skille mellom typer eiendom, se lenke under figuren.

Tabell: Hjemmelsoverføring, tvangssalg boligeiendom i alt 2006–2015³

2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
741	412	391	486	704	687	708	609	613	704

³ 2015 er foreløpige tall, jf. at tallene er summen av 1.–4. kvartal og 4. kvartal 2015 er foreløpig.

Figur: Hjemmelsoverføring, tvangssalg boliger 2006–2015⁴

Flere tall er tilgjengelig i SSBs statistikkbank: [kildetabell 08948: Omsetning av fast eiendom, etter omsetningsmåte og type eiendom](#). Merk at det i statistikken er mulig å skille mellom type eiendom, eksempelvis boligeiendom, fritidseiendom, industrieiendom mv.

SSB: [Eiendomsomsetning, 1. kvartal 2016](#)

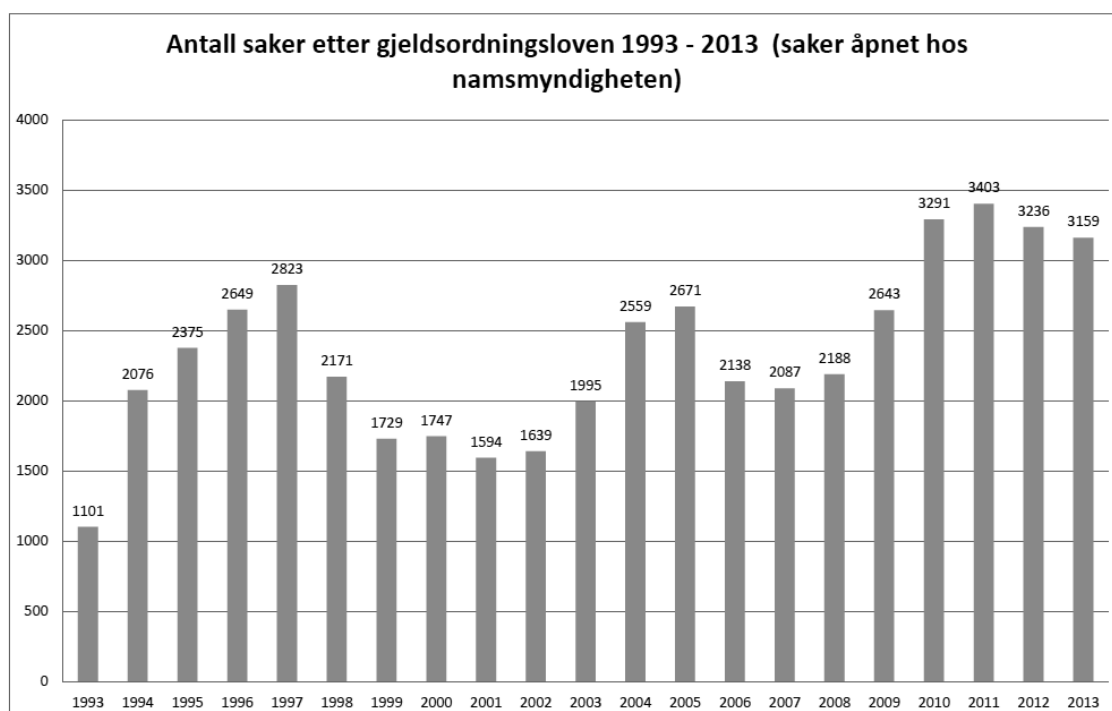
⁴ 2015 er foreløpige tall, jf. at tallene er summen av 1.–4. kvartal og 4. kvartal 2015 er foreløpig.

Tabell: Eiendomsomsetning, 1. kvartal 2016, foreløpige tall

	1. kvartal 2016		Endring i prosent	
	Omsetninger	Andel	1. kvartal 2015 - 1. kvartal 2016	1. kvartal 2011 - 1. kvartal 2016
Omsetninger i alt	39 302	100,0	-8,6	3,3
Etablering av feste	386	1	-11,9	-13,6
Festeovergang	2 526	6	-11,8	-2,3
Hjemmeloverføring i alt	36 390	93	-8,4	4,0
Hjemmeloverføring, fritt salg	20 958	53	-14,9	-0,6
Hjemmeloverføring, gave	3 586	9	38,9	45,5
Hjemmeloverføring, tvangssalg	248	1	-14,8	-8,8
Hjemmeloverføring, uskiftebevilling og skifteoppgjør	6 187	16	-7,2	1,8
Hjemmeloverføring, annet og uoppgitt	5 411	14	-2,2	5,8

5. UTVIKLINGEN I ANTALL SAKER OM GJELDSORDNING

Utviklingen i antall saker etter gjeldsordningsloven:

Kilde: Barne- og likestillingsdepartementet

For utviklingen i Oslo 2009–2015, se Oslo byfogdembete:

- [Gjeldsordning. Utvikling i saksmengden](#)

For en analyse av utviklingen i Oslo og de største byene, se avsnitt 1.3 i denne:

- Christian Poppe og Randi Lavik (2013): [Hvorfor øker antall gjeldsordningssaker i Oslo. Åpnede saker 1999–2011. Sifo oppdragsrapport nr. 3–2013.](#)

6. INKASSOSALÆR

Vi har ikke lyktes i å finne tall på hvor mye som betales i inkassosalær og hvordan utviklingen har vært på den tiden vi har hatt til disposisjon.

Virke har en oversikt over salærsatser på sine nettsider:

<http://www.virke.no/bransjer/bransjeartikler/Sider/Nytt-fra-1.-januar-2016---nokkelsatser-for-salaerer-og-gebyrer-.aspx>

Se også Virkes rapport [Inkassobransjen 2015. Nøkkeltall for inkassobransjen 2012–2015.](#)